

Στον
**Μηνά
Τσαμόπουλο**
mtsamopoulos@gmail.com

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Η Κέρκυρα δεν είναι μόνο ένας δημοφιλής τουριστικός προορισμός, αλλά ένα νησί με πολιτισμό, μνήμη και χαρακτήρα. Το 2025, σύμφωνα με τις πρώτες μετρήσεις του Επιμελητηρίου Κέρκυρας, η συνολική οικονομική δραστηριότητα των επιχειρήσεων του νησιού έφτασε τα 2,75 δισ. ευρώ, εκ των οποίων τα 998 εκατ. συνεισέφερε ο τουρισμός. Κάθε ευρώ που δαπανάται στον τουρισμό ενεργοποιεί μια αλυσίδα δραστηριοτήτων σε εμπόριο, κατασκευές και υπηρεσίες, με το εμπόριο να ξεπερνά το 1 δισ. ευρώ σε τζίρο.

Η μέτρηση της επισκεψιμότητας φέρνει στο φως ακόμη πιο εντυπωσιακά στοιχεία. Η Κέρκυρα υποδέχθηκε ταξιδιώτες από 38 διαφορετικές χώρες, με κυρίαρχες αγορές το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γαλλία και τη Γερμανία, ενώ 61% των επισκεπτών παρέμεινε στο νησί για 6 με 10 μέρες. Η συνολική ικανοποίηση αγγίζει το 95%, αλλά τα στοιχεία δείχνουν ότι η υψηλή ικανοποίηση δεν αναιρεί τα κενά στις υποδομές και την ανάγκη στρατηγικού σχεδιασμού.

Τα στοιχεία προκύπτουν από δύο συστηματικές μελέτες που χαρτογραφούν την εμπειρία των επισκεπτών και τη λειτουργία της τοπικής οικονομίας, ανοίγοντας τον δρόμο για στοχευμένες παρεμβάσεις, στρατηγική αξιοποίηση του ισχυρού brand του νησιού και καλύτερη κατανομή της αξίας που παράγει ο τουρισμός στο νησί, τις οποίες πραγματοποίησε το Επιμελητήριο Κέρκυρας, με επικεφαλής τον πρόεδρο **Κώστα Μουζακίτη** σε συνεργασία με την KPMG και το Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων Υποστήριξης της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας.

- Κύριε Μουζακίτη, τι σας οδήγησε στην απόφαση να επενδύσετε σε μια τόσο συστηματική αποτύπωση της οικονομικής δραστηριότητας της Κέρκυρας;

Χωρίς γνώση και αξιόπιστα δεδομένα δεν μπορεί να υπάρξει ούτε τεκμηρίωση και ουσιαστικός διάλογος ούτε σωστός σχεδιασμός πολιτικών. Γι' αυτό προχωρήσαμε σε δύο παράλληλες μελέτες. Μία που αποτυπώνει την εμπειρία του επισκέπτη και μία που χαρτογραφεί τη λειτουργία της τοπικής οικονομίας.

Εξίσου σημαντικό -και θα έλεγα ιδιαίτερα θετικό- ήταν ότι μέσα από αυτή την πρωτοβουλία καταφέραμε να φέρουμε στο ίδιο τραπέζι εκπροσώπους της Πολιτείας, από υπουργούς και υφυπουργούς μέχρι γενικούς γραμματείς και βουλευτές, μαζί με τον περιφερειάρχη του Ιονίου, τους δημάρχους της Κέρκυ-

ρας και τους ίδιους τους επιχειρηματίες του νησιού μέσω των ενώσεών τους.

Αυτό δείχνει ότι υπάρχει διάθεση, το κατάλληλο έδαφος, ώστε να προχωρήσουμε στα επόμενα βήματα με κοινή κατεύθυνση και με βάση τα πραγματικά δεδομένα.

- Η Κέρκυρα έχει ένα ισχυρό και ιδιαίτερο brand. Πιστεύετε ότι αυτό έχει αξιοποιηθεί στρατηγικά ή λειτουργεί πε-

ρισσότερο από μόνο του με την κεκτημένη ταχύτητα της φήμης που έχει το νησί ως προορισμός;

Εχουμε ένα σημαντικό πλεονέκτημα. Η Κέρκυρα είναι ένας αυθεντικός προορισμός με ισχυρό και ξεχωριστό brand. Δεν είμαστε απλώς Ελλάδα ή ένας

ακόμη προορισμός του Ιονίου. Είμαστε κάτι διαφορετικό.

Το νησί διαθέτει πλούσιο πολιτισμό, έντονη ιστορική ταυτότητα, μοναδική φυσική ομορφιά με όμορφες παραλίες, δική μας γαστρονομία, σημαντικά μνημεία όπως το Αχιλλείο, τα φρούρια, οι ναοί, τα μουσεία μας, αλλά και μια ξεχωριστή μουσική παράδοση.

Όλα αυτά είναι πολύ δυνατά στοιχεία από μόνα τους και βοήθησαν να είμαστε εδώ που είμα-

στε σήμερα, χωρίς την προσπάθεια που καταβάλλουν άλλοι προορισμοί.

- Εφρυσχάσατε;

Υπήρχε και υπάρχει εφρυσχασμός. Δεν έχουμε ορίσει και αξιοποιήσει τα στοιχεία αυτά στρατηγικά στον βαθμό που θα έπρεπε.

Σε μεγάλο βαθμό, η επιτυχία

Κώστας Μουζακίτης

*Κέρκυρα,
ένα νησί με
τουριστικό τζίρο
ύψους
€998 εκατ.*

Ο τουρισμός είναι η κινητήρια δύναμη που επηρεάζει κάθε πτυχή της οικονομικής δραστηριότητας του Νησιού των Φαιάκων, ενώ η συνολική οικονομική δραστηριότητα των επιχειρήσεών του φτάνει τα 2,75 δισ. ευρώ

- Τα στοιχεία δείχνουν πολύ υψηλή ικανοποίηση των επισκεπτών, που αγγίζει το 95%. Είναι ασφαλές να βασιστούμε σε αυτό το ποσοστό;

Το αποτέλεσμα είναι θετικό και μας κάνει χαρούμενους, αλλά δεν πρέπει να μας δημιουργεί μια αίσθηση ασφάλειας. Η υψηλή ικανοποίηση συνδέεται με τα δυνατά χαρακτηριστικά της Κέρκυρας, όπως η φυσική ομορφιά, η κερκυραϊκή φιλοξενία, η αυθεντικότητα και ο συνολικός χαρακτήρας του προορισμού. Αυτά διαμορφώνουν μια ισχυρή συνολική εμπειρία για τον επισκέπτη. Δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν αδυναμίες, απλώς απορροφώνται από τη συνολική εικόνα, χωρίς να παύουν να υπάρχουν.

Πρέπει επίσης να δούμε προσεκτικά ποιος είναι ο επισκέπτης της Κέρκυρας. Μιλάμε για ένα κοινό από 38 διαφορετικές χώρες, με κυρίαρχες αγορές το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γαλλία και τη Γερμανία.

Είναι ταξιδιώτες με εμπειρία, που έχουν εικόνα και από άλλους προορισμούς, συγκρίνουν, παρατηρούν τι λειτουργεί καλά και τι όχι. Επιπλέον, η μελέτη μαρτυρά πως ένα μεγάλο ποσοστό (61%) παραμένει στο νησί για 6 έως 10 μέρες, κάτι που σημαίνει ότι έχει τον χρόνο να διαμορφώσει άποψη και να παρατηρήσει προβλήματα.

Γι' αυτό και το ποσοστό ικανοποίησης πρέπει να το δούμε ως ένα σημαντικό, αλλά όχι επαρκές στοιχείο από μόνο του.

- Ποια είναι τα πιο άμεσα κενά που εντοπίζετε σε υποδομές και λειτουργία;

Τα ευρήματα της έρευνας δείχνουν ξεκάθαρα ότι τα βασικά ζητήματα εντοπίζονται σε υποδομές που επηρεάζουν άμεσα την καθημερινότητα. Πρώτο και πιο χαρακτηριστικό είναι το οδικό δίκτυο, η συχνότερη παρατήρηση των επισκεπτών, αλλά και βασικό πρόβλημα όσων ζούμε στην Κέρκυρα. Φυσικά υπάρχουν και θέματα στάθμευσης, αλλά και ζητήματα με τα μέσα μαζικής μετακίνησης, που επίσης είναι τομέας που πονάει.

Τα προβλήματα όμως δεν αφορούν μόνο τον επισκέπτη. Αφορούν πρώτα απ' όλα τον κάτοικο. Η τουριστική ανάπτυξη δεν μπορεί να προχωρά εις βάρος της ποιότητας ζωής των ανθρώπων που ζουν στο νησί. Αν δεν είναι ικανοποιημένος ο κάτοικος, δεν μπορεί να είναι πραγματικά βι-

ώσιμη ούτε η εμπειρία του επισκέπτη. Ζητήματα όπως η ύδρευση και η διαχείριση απορριμμάτων είναι κρίσιμα και απαιτούν άμεση προσοχή. Και εδώ πρέπει να σημειώσω πως πολλά από αυτά τα προβλήματα δεν σχετίζονται μόνο με το ύψος των επενδύσεων. Αφορούν σε μεγάλο βαθμό τον τρόπο οργάνωσης, τον σχεδιασμό και τον συντονισμό μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων. Εκεί υπάρχει σημαντικό περιθώριο βελτίωσης.

- Κεντρική, Βόρεια, Νότια Κέρκυρα, Παξοί και Διαπόντια Νησιά, υπάρχει ισορροπημένη ανάπτυξη;

Οχι στον βαθμό που θα θέλαμε. Υπάρχουν σαφείς διαφοροποιήσεις μεταξύ των περιοχών και αυτό είναι κάτι που πρέπει να το δούμε πιο συντονισμένα για να διασφαλίσουμε πως η ανάπτυξη θα είναι ισορροπημένη. Η Κεντρική Κέρκυρα συγκεντρώνει το μεγαλύτερο μέρος της δραστηριότητας, καθώς αποτελεί την πύλη εισόδου του νησιού, με το αεροδρόμιο, το κεντρικό λιμάνι, την πόλη και την έντονη παρουσία της κρουαζιέρας.

Από την άλλη πλευρά, η Βόρεια Κέρκυρα έχει αναπτύξει μια ισχυρή τουριστική δυναμική, κυρίως μέσα από τις μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες. Στον αντίποδα, η Νότια Κέρκυρα εμφανίζει υστέρηση, αλλά ταυτόχρονα διαθέτει σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης, εφόσον υπάρξει ο κατάλληλος σχεδιασμός και οι απαραίτητες υποδομές. Οι Παξοί αποτελούν μια ιδιαίτερη περίπτωση, καθώς προσελκύουν επισκέπτες με ισχυρότερο οικονομικό προφίλ, αλλά χαρακτηρίζονται από έντονη εποχικότητα, κάτι που πρέπει να αντιμετωπιστεί. Τέλος, τα Διαπόντια Νησιά διατηρούν έναν πιο παρθένο χαρακτήρα, που τα καθιστά ιδανικά για εναλλακτικές μορφές τουρισμού, όπως το yachting.

- Τι σας έδειξε για πρώτη φορά ο Οικονομικός Χάρτης για τη δομή της επιχειρηματικότητας στο νησί;

Ο Οικονομικός Χάρτης μας έδωσε για πρώτη φορά μια ολοκληρωμένη εικόνα για το πώς λειτουργεί πραγματικά η τοπική οικονομία της Κέρκυρας. Αυτό που προκύπτει ξεκάθαρα είναι ότι ο τουρισμός δεν είναι απλώς ένας από τους βασικούς κλάδους, αλλά η κινητήρια δύναμη που επηρεάζει σχεδόν κάθε πτυχή

της οικονομικής δραστηριότητας στο νησί. Δεν αφορά μόνο τα καταλύματα ή την εστίαση. Διαχέεται σε ολόκληρη την οικονομία, από το εμπόριο και τις κατασκευές μέχρι την τροφοδοσία και τις υπηρεσίες.

Ενδεικτικά, ο συνολικός κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων έφτασε τα 2,75 δισ. ευρώ το 2025, με τον τουριστικό πυρήνα να ξεπερνά τα 998 εκατ. ευρώ. Το ενδιαφέρον όμως είναι αλλού: κάθε ευρώ που δαπανάται στον

τουρισμό ενεργοποιεί μια αλυσίδα δραστηριοτήτων που φτάνει μέχρι τον προμηθευτή, τον έμπορο, τον κατασκευαστή. Για παράδειγμα, το εμπόριο ξεπερνά το 1 δισ. ευρώ σε τζίρο και λειτουργεί ως ένας από τους πιο σταθερούς πυλώνες της τοπικής οικονομίας.

Τα στοιχεία ανέδειξαν και μια βασική πρόκληση, την έντονη εποχικότητα. Η οικονομική δραστηριότητα κορυφώνεται στο τρίμηνο του καλοκαιριού, με τον

ρυθμό να είναι πολλαπλάσιος σε σχέση με τους χειμερινούς μήνες.

- Το Παρατηρητήριο Αγοράς είναι μια πρωτοβουλία που δεν βλέπουμε συχνά σε περιφερειακό επίπεδο. Τι σημαίνει η ύπαρξή του;

Το Παρατηρητήριο Τοπικής Οικονομίας είναι ένα ουσιαστικό επόμενο βήμα αυτής της προσπάθειας. Ο στόχος του είναι να παρακολουθεί σε σταθερή βάση

Η Κέρκυρα υποδέχθηκε ταξιδιώτες από 38 διαφορετικές χώρες, με κυρίαρχες αγορές το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γαλλία και τη Γερμανία, ενώ 61% των επισκεπτών παρέμεινε στο νησί για 6 με 10 μέρες. Η συνολική ικανοποίηση αγγίζει το 95%, αλλά τα στοιχεία δείχνουν ότι η υψηλή ικανοποίηση δεν αναιρεί τα κενά στις υποδομές και την ανάγκη στρατηγικού σχεδιασμού

τη σχέση μεταξύ τουρισμού και τοπικής επιχειρηματικότητας, ώστε να μπορούμε να αντλούμε δεδομένα, να κατανοούμε εγκαίρως τις τάσεις, να εντοπίζουμε ευκαιρίες και να παρεμβαίνουμε πιο στοχευμένα.

Δεν είναι μια στατική μελέτη, αλλά ένας μηχανισμός που παράγει διαρκώς δεδομένα και μας επιτρέπει να διαμορφώνουμε πολιτικές με τεκμηρίωση. Μέσα από αυτό μπορούμε να επαναπροσδιορίσουμε έννοιες όπως το τι σημαίνει «τουριστική επιχείρηση» με έναν πιο σύγχρονο και λειτουργικό τρόπο, αλλά και να βελτιώσουμε το οικονομικό μοντέλο των νησιών μας.

- Τα στοιχεία δείχνουν έντονη δραστηριότητα στον προορισμό, αλλά δεν μπορώ να μη ρωτήσω πόση από αυτή την αξία μένει τελικά στην Κέρκυρα;

Αυτό είναι ίσως το πιο κρίσιμο ερώτημα για την επόμενη μέρα της Κέρκυρας και ακριβώς γι' αυτό αποτελεί το αντικείμενο της επόμενης μελέτης του Επιμελητηρίου, τα αποτελέσματα της οποίας θα παρουσιαστούν μέσα στους επόμενους μήνες. Η δραστηριότητα στον προορισμό είναι έντονη και τα μεγέθη σημαντικά. Το ζητούμενο όμως είναι πόση από αυτή την αξία παραμένει τελικά στο νησί και πώς μπορεί να ενισχυθεί περαιτέρω. Χωρίς να έχουμε τα τελικά στοιχεία, μπορώ με σιγουριά να σας πω ότι το ποσοστό θα μπορούσε να είναι υψηλότερο.

Υπάρχουν τομείς, όπως η μεταποίηση, που δεν έχουν αναπτυχθεί στον βαθμό που θα μπορούσαν, παρότι υπάρχουν διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία. Εκεί υπάρχει σημαντικό περιθώριο για ενίσχυση της τοπικής παραγωγής και μεγαλύτερη διασύνδεση με τον τουρισμό. Στο ίδιο πλαίσιο, η δημιουργία ενός επιχειρηματικού πάρκου θα μπορούσε να λειτουργήσει καταλυτικά, προσφέροντας τις κατάλληλες υποδομές και ένα οργανωμένο περιβάλλον για την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και επενδύσεων στο νησί. Είναι μια ολόκληρη συζήτηση στην οποία πρέπει να επανέλθουμε πολύ πιο τεκμηριωμένα, μόλις έχουμε στα χέρια μας τα αποτελέσματα της επόμενης μελέτης, γιατί ο απώτερος στόχος είναι μέσα από την κερδοφορία των τοπικών επιχειρήσεων να υπάρξει η ευημερία της κερκυραϊκής κοινωνίας.

